

Kvantitativní metody analýzy a popisu jevů v životním prostředí I

doc. PaedDr. Tomáš Hák, Ph.D.

(tomas.hak@fhs.cuni.cz; tel.: 724698014)

FHS UK, Pátkova 2137/5, katedra sociologie, místnost 2.13

Výuka v ZS 2026/27: 1.10. 2026 – 8.1.2027 (vánoční prázdniny: 21.12.2026 – 1.1.2027)

Zkouškové období: 11.1.2027 – 14.2.2027

Kritéria hodnocení (zápočet): skupinová esej¹ + skupinová prezentace na vybrané téma

Číslo hod.	Téma	Datum (plán)	
1	Úvod do kurzu (literatura, zápočtové požadavky). Úvod do metrologie. Data v ŽP. Proč je důležité hodnotit kvalitu života a udržitelnost rozvoje	6.10.	
2	Data, indikátory, informace. Indikátorové rámce. Typologie indikátorů. Společenský rozhodovací cyklus.	13.10.	
3	Přístupy a metody konstrukce indikátorů a indexů	20.10.	
4	Přístupy a metody hodnocení indikátorů a indexů. Možnosti prezentace/vizualizace indikátorů	27.10.	
5	Indikátory sociální udržitelnosti (index lidského rozvoje HDI ad.)	3.11.	
6	Indikátory environmentální udržitelnosti (index environmentální výkonnosti EPI ad.)	10.11.	
7	<i>volno</i>	<i>17.11.</i>	<i>volno</i>
8	Indikátory udržitelného rozvoje (index šťastné planety HPI, Cíle udržitelného rozvoje SDGs ad.)	24.11.	
9	Indikátory pro hodnocení udržitelnosti na místní úrovni (obce, regiony)	1.12.	
10	Studentské prezentace	8.12.	
11	Studentské prezentace	15.12.	
12	Zápočtový týden (individuální/skupinové konzultace) – dle domluvy	5.1.2027	

¹ Vyžaduje se typ akademického (odborného) argumentačního eseje, viz např.:

- http://is.muni.cz/do/1499/el/estud/praf/ps08/p_aktual/fi/pavav/pdf/priloha1.pdf
- <http://www.jazyky.com/content/view/327/52/>
- <http://www.cemach.cz/jak-napsat-dobry-esej>

Skupinová prezentace

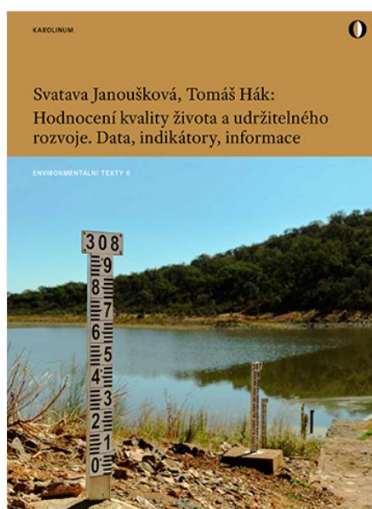

- 2 hodiny (poslední hodiny v prosinci)
v 1 hodině 3 prezentace, skupiny podobné velikosti (3-5 osob)
- formát prezentace: libovolný (powerpoint, multimedia...)
- délka: 20 minut (včetně prostoru na dotazy!)
- obsah: relevantní k zaměření kurzu – teorie tvorby indikátorů, mezinárodní porovnání vybraným indikátorem, kritika vybraného indikátoru, prezentace vybraného indikátoru apod.
- hodnocení: původnost práce, kritické myšlení, odborná stránka prezentace (terminologie, správná interpretace konceptů ad.), srozumitelnost.

Skupinový esej

- cca 2-stránkový text týkající se prezentovaného tématu
- forma eseje je odborný, argumentační esej¹ - argumentace vlastního názoru vycházejícího z prostudovaných relevantních zdrojů (použití AI vzhledem k malému rozsahu a zaměření na vlastní názor a argumenty není povolena)
- možná struktura eseje:
 - úvodní odstavec, který zahrnuje tezi (váš názor na danou problematiku)
 - tělo eseje, který představuje důkazy, které vaši tezi podporují; protiargumenty a vyvrácení protiargumentů;
 - závěr, který shrnuje váš názor (generalizace, myšlenka pro zakončení eseje se vztahem k úvodní tezi)
- hodnocení: formát - odborný esej (nikoliv referát opakující teoretické základy apod.), původnost práce, správnost argumentace (logické vyvozování závěrů), práce s literaturou, stylistika („čtivý a přesto odborný“)
- skupina 3-4 studentů/ek zpracovává jeden společný text.

Povinná literatura:

tištěná kniha

e-kniha

Hodnocení kvality života a udržitelného rozvoje

Data, indikátory, informace

Janoušková, Svatava – Hák, Tomáš

témata: přírodní vědy – environmentalistika

edice: Environmentální texty

brožovaná, 348 str., 1. vydání

vydáno: březen 2025

ISBN: 978-80-246-5840-7

doporučená cena: 450 Kč

E-shop >

CMDiary

1. Moldan, B.: Indikátory udržitelného rozvoje. MŽP 1996

2. Zelený kruh: Indikátory blahobytu: všechno, co jste chtěli vědět o štěstí (ale báli jste se zeptat). Edice APEL, 2010. (<http://www.zelenykruh.cz/dokumenty/indikatory-blahobytu-2010.pdf>)

3. Moldan, B.: Podmaněná planeta (kap. III.2, data, indikátory; I.2 – města; I.3 – sociální indikátory), Karolinum 2015

4. Janoušková, Hák, Moldan: Pět klíčových indikátorů udržitelného rozvoje: nástroj pro vzdělávání a osvětu veřejnosti. Envigogika 12

(1). 2017 -

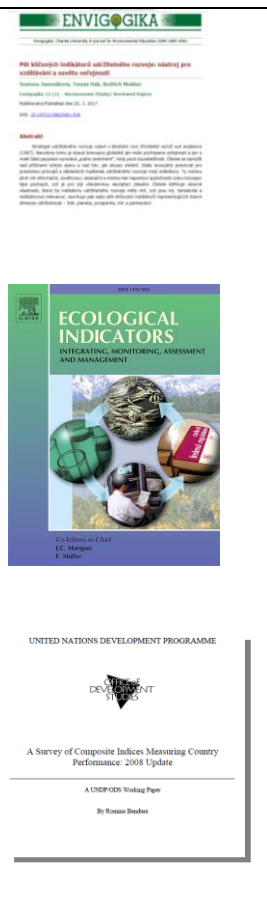
<https://www.envigogika.cuni.cz/index.php/Envigogika/article/view/536>

5. Jedna zahraniční publikace (včetně článku v odborném periodiku) s relevantním tématem, např. z:

- Ecological indicators
- International Journal of Ecological Economics
- International Journal of Sustainable Development

6. 6. UNDP, 2008: A survey of composite indices measuring country performance (by R. Bandura)

(jen jako zásobník indikátorů – inspirace)

Doporučená literatura:

1. CENIA a MŽP: Zpráva o stavu životního prostředí v České republice, každoročně

https://www.mzp.cz/cz/zpravy_o_stavu_zivotniho_prostredi_publicace

2. MŽP a RVUR: Situační zpráva ke Strategickému rámci udržitelného rozvoje ČR. Běhuálně, od r. 2004

3. H. Rossling: Faktomluva.

4. OECD a MŽP: Politika, stav a vývoj životního prostředí ČR (Environmental performance review, 2005)

5. Moldan, B.: Ekologická dimenze udržitelného rozvoje. Karolinum, 2001.

6. Eurostat: Sustainable development in the EU: Monitoring report

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-statistical-books/-/KS-02-20-202>

Studijní materiály

